

Cyfenw
Enwau Eraill

Rhif y Ganolfan

Rhif yr Ymgeisydd
0

TGAU

3310N40-1

**MATHEMATEG – RHIFEDD
UNED 2: LLE CANIATEIR CYFRIFIANNELL
HAEN GANOLRADD**

DYDD IAU, 9 MAI 2019 – BORE

1 awr 45 munud

DEUNYDDIAU YCHWANEGOL

Bydd angen cyfrifiannell ar gyfer yr arholiad hwn.
Efallai bydd angen pren mesur, onglydd a chwmpas.

CYFARWYDDIADAU I YMGEISWYR

Defnyddiwch inc neu feiro du. Peidiwch â defnyddio beiro gel na hylif cywiro.

Cewch ddefnyddio pensil ar gyfer graffiau a diagramau yn unig.

Ysgrifennwch eich enw, rhif y ganolfan a'ch rhif ymgeisydd yn y blychau ar ben y dudalen hon.

Atebwch **bob** cwestiwn yn y lleoedd gwag priodol.

Os nad oes digon o le, defnyddiwch y dudalen barhad yng nghefn y llyfryn. Rhaid rhoi rhif y cwestiwn ar gyfer unrhyw waith sy'n cael ei ysgrifennu ar y dudalen barhad.

Cymerwch π fel 3.14 neu defnyddiwch y botwm π ar eich cyfrifiannell.

GWYBODAETH I YMGEISWYR

Dylech roi manylion eich dull datrys os yw'n briodol.

Nid yw'r diagramau wedi'u lluniadu wrth raddfa os nad yw'n cael ei nodi.

Ni fydd atebion lluniadu wrth raddfa yn dderbyniol os oes gofyn i chi gyfrifo.

Mae nifer y marciau wedi'i nodi mewn cromfachau ar ddiwedd pob cwestiwn neu ran o gwestiwn.

Yng nghwestiwn 2(a), bydd yr asesu'n ystyried ansawdd eich trefnu, cyfathrebu a chywirdeb ieithyddol a mathemategol yn ysgrifennu.

I'r Arholwr yn unig		
Cwestiwn	Marc Uchaf	Marc yr Arholwr
1.	11	
2.	8	
3.	4	
4.	5	
5.	6	
6.	10	
7.	8	
8.	11	
9.	9	
10.	8	
Cyfanswm	80	

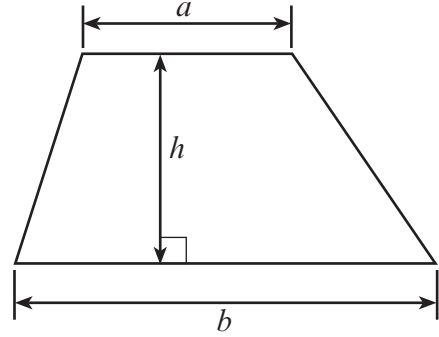
3310N401
01

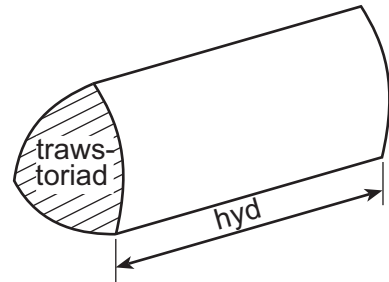
MAY193310N40101

Rhestr Fformiwlâu – Haen Ganolradd

Arwynebedd trapesiwm = $\frac{1}{2}(a + b)h$

Cyfaint prism = arwynebedd trawstoriad $\times$ hyd

TUDALEN WAG

**PEIDIWCH AG YSGRIFENNU
AR Y DUDALEN HON**

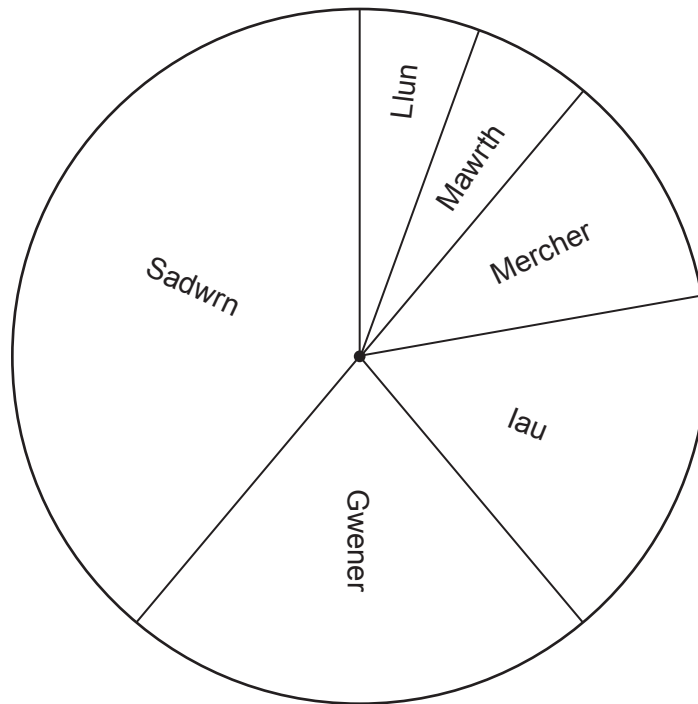
3310N401
03

1. Mae Ian yn berchen ar ddwy siop. Mae un yn Ffordd Owain ac mae'r siop arall yn Rhodfa Arthur. Ar gyfer pob siop, mae Ian wedi cael y gwerthiant sbectol haul am yr wythnos diwethaf.

Gwerthiant dyddiol sbectol haul Ffordd Owain am yr wythnos diwethaf

Roedd cyfanswm o 90 pâr o sbectol haul wedi'u gwerthu.

Gwerthiant dyddiol sbectol haul Rhodfa Arthur am yr wythnos diwethaf

Allwedd: mae yn cynrychioli 4 pâr o sbectol haul

(a) Ar gyfer pob siop, pa ffracsiwn o'r sbectol haul wedi'u gwerthu yr wythnos diwethaf gafodd ei werthu ddydd Gwener?
Mynegwch eich atebion fel ffracsiynau yn eu termau symlaf.

(i) Ffordd Owain: [2]

.....
.....
.....

Ffracsiwn, yn ei dermau symlaf .....

(ii) Rhodfa Arthur: [2]

.....
.....
.....

Ffracsiwn, yn ei dermau symlaf .....

(b) Yn y siop yn Rhodfa Arthur, pa ganran o'r sbectol haul wedi'u gwerthu yr wythnos diwethaf gafodd ei werthu ddydd Mawrth? [2]

.....
.....
.....
.....
.....
.....

(c) Ddydd Sadwrn, faint mwy o sbectol haul gafodd eu gwerthu yn y siop yn Ffordd Owain nag yn y siop yn Rhodfa Arthur? [5]

.....
.....
.....
.....
.....
.....

3310N401
05

3. Mae Rhys yn byw yn Llanelwy.
Mae eisiau gwneud galwad fideo i ffrindiau yn Montreal, New Delhi a Sydney.

(a) Mae'r tabl isod yn dangos amserau ar draws y byd pan mae'n 12:30 yn Llanelwy.

Dinas	Amser	Dydd
Llanelwy	12:30	Sadwrn
Montreal	07:30	Sadwrn
New Delhi	17:00	Sadwrn
Sydney	21:30	Sadwrn

- (i) Pan mae'n 23:30 ar ddydd Sadwrn yn Llanelwy, beth yw'r amser a'r dydd yn Montreal?
Rhowch gylch o amgylch eich ateb. [1]

04:30, Sul   07:30, Sadwrn   18:30, Sadwrn
02:30, Sadwrn   12:30, Sadwrn

- (ii) Pan mae'n 01:00 ar ddydd Sul yn Sydney, beth yw'r amser a'r dydd yn Llanelwy?
Rhowch gylch o amgylch eich ateb. [1]

16:00, Sul   16:00, Sadwrn   10:00, Sul
10:00, Sadwrn   06:00, Llun

(b) Mae 1 ddoler Awstralia (AUD) yn werth £0.61.

Beth yw gwerth £320 mewn doleri Awstralia?
Rhowch eich ateb i'r ddoler Awstralia agosaf. [2]

£320 = ... AUD

4.

Prisiau llogi esgidiau sglefrio

Llogi unrhyw bâr o esgidiau sglefrio am £3.25
PLWS
£2.40 am bob awr neu ran o awr maen nhw'n cael eu llogi*

*mae unrhyw funud neu fwy i mewn i'r awr nesaf
yn golygu codi tâl am 1 awr

(a) Mae Bryn yn dychwelyd yr esgidiau sglefrio mae wedi eu llogi ar ôl 3 awr 38 munud.
Faint fydd cyfanswm y tâl am logi'r esgidiau sglefrio hyn? [2]

.....
.....
.....
.....
.....

(b) Mae Beth yn talu £8.05 i logi esgidiau sglefrio.
Beth yw'r nifer lleiaf o funudau cyfan gallai hi fod wedi llogi'r esgidiau sglefrio cyn eu
dychwelyd nhw? [3]

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

..... o funudau

3310N401
09

5. (a) Mae rhywun yn cynnal arolwg i ddarganfod pa mor aml mae pobl yn defnyddio'r pwll nofio mewn canolfan chwaraeon.
Mae'n gofyn y ddau gwestiwn canlynol mewn holiadur.

Cw1. Pa mor bell o'r ganolfan chwaraeon rydych chi'n byw?
Cw2. Pa mor aml rydych chi'n mynd i nofio?

- (i) Rhowch **un** rheswm pam mae cwestiwn 1 yn gwestiwn defnyddiol i'w ofyn. [1]

.....
.....

- (ii) Esboniwch pam gallai fod yn anodd dadansoddi'r atebion i gwestiwn 2. [1]

.....
.....

- (iii) Mae person yn ateb ei fod yn mynd i nofio.
Ysgrifennwch gwestiwn allai gael ei ddefnyddio i ddarganfod faint o amser mae'r person hwn yn ei dreulio yn y pwll, ar gyfartaledd, bob tro mae'n mynd i nofio.
Rhaid i chi roi grwpiau ar gyfer casglu'r data. [2]

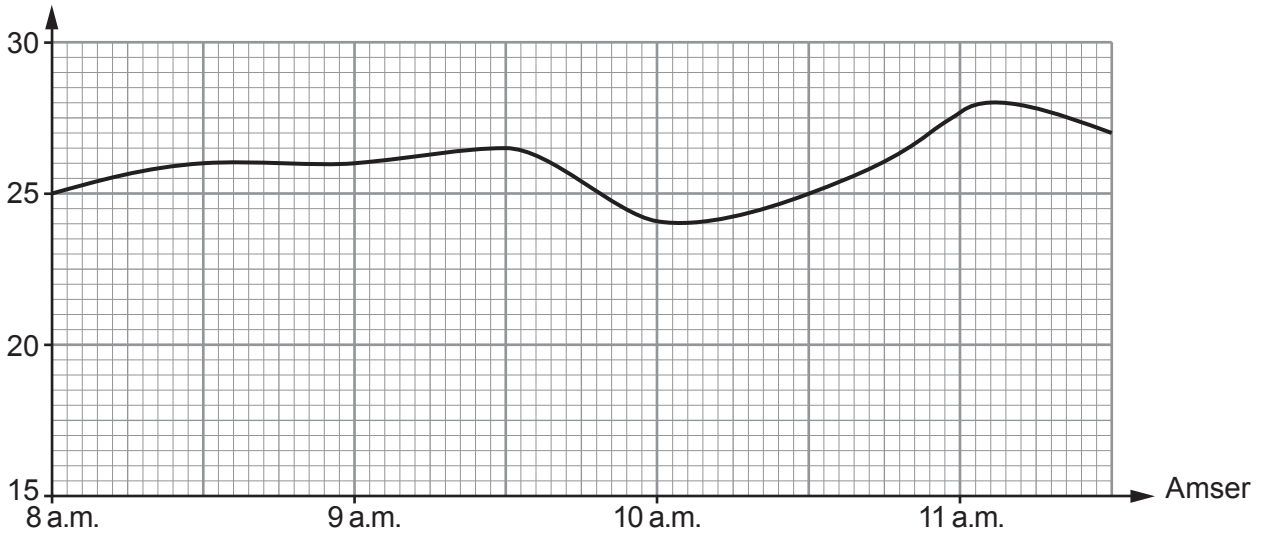
Cwestiwn:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

- (b) Mae Jamil yn gweithio ym mhwl nofio *Hafan Parc*.
Mae e'n cofnodi tymheredd y dŵr yn y pwll o 8 a.m. hyd at 11:30 a.m.
Mae Jamil yn lluniadu'r graff canlynol.

Tymheredd y dŵr (°C)

Defnyddiwch y graff i ateb y cwestiynau canlynol am dymheredd y dŵr rhwng 8 a.m. ac 11:30 a.m.

- (i) Beth yw amrediad tymheredd y dŵr? [1]

.....

.....

- (ii) Ar gyfer nofio, tymheredd mwyaf addas y dŵr yn y pwll yw rhwng 27°C a 28°C yn gynhwysol (*inclusive*).
Darganfyddwch am faint o amser roedd y dŵr yn y pwll yn fwyaf addas ar gyfer nofio.
Rhowch eich ateb mewn munudau. [1]

.....

.....

.....

.....

.....

Roedd y dŵr yn fwyaf addas am ..... o funudau

3310N401
11

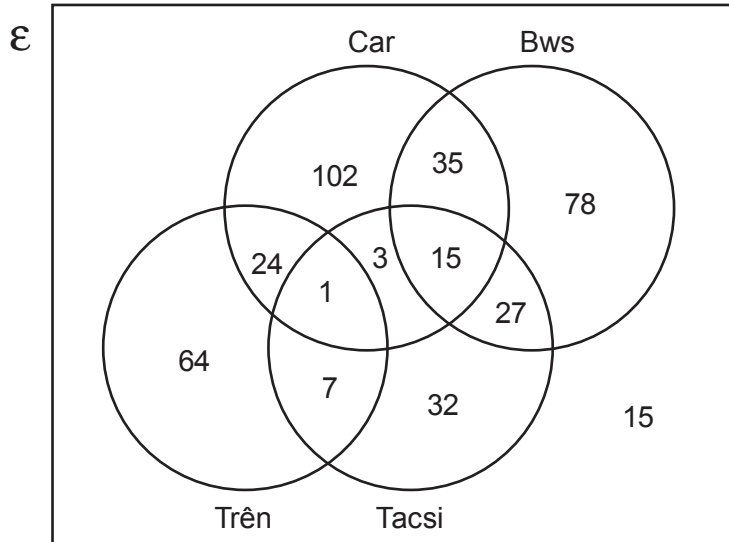
6.

CYMRU yn erbyn IWERDDON

- (a) Mae Rhian yn cynnal arolwg cyn gêm rygbi ryngwladol. Mae hi'n gofyn i nifer o gefnogwyr Cymru sut roedden nhw wedi teithio i'r gêm. Mae Rhian yn dangos y canlyniadau mewn diagram Venn, fel sydd i'w weld isod.

- (i) Faint o deithiau'r cefnogwyr hyn oedd yn cynnwys teithio ar drên yn ogystal â theithio mewn tacsî?
Rhowch gylch o amgylch eich ateb. [1]

1   3   7   8   10

- (ii) Faint o deithiau'r cefnogwyr hyn oedd yn cynnwys teithio mewn car?
Rhowch gylch o amgylch eich ateb. [1]

19   78   102   180   195

- (iii) Cyfrifwch beth yw canran y nifer o gefnogwyr yn yr arolwg lle doedd eu teithiau **ddim** yn cynnwys unrhyw deithio mewn car, bws, trên na thacsî.
Rhowch eich ateb yn gywir i 1 lle degol. [4]

.....

.....

.....

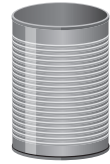
.....

.....

7. (a) (i) Mesuriadau mewnlol tun o ffa pob yw:
- radiws 3.6 cm,
  - uchder 9.3 cm.

Cyfrifwch beth yw cyfaint mewnlol y tun.

[2]

.....

.....

.....

.....

- (ii) Màs pob 1 cm^3 o ffa pob mewn tun yw 1 g.
 Mae dogn (*portion*) o ffa pob yn $\frac{1}{2}$ tun.
 Beth yw màs dogn o ffa pob?

[1]

.....

.....

Màs dogn o ffa pob yw ..... g

- (b) Radiws tun mathemategol gyflun (*similar*) o ffa pob yw 4.2 cm.

Nid yw'r diagram wedi'i luniadu wrth raddfa

Cyfrifwch uchder y tun mwyaf o ffa pob.

[2]

.....

.....

.....

.....

- (b) Roedd Delyth wedi buddsoddi £500 mewn cyfrif cynilo mewn banc 20 mlynedd yn ôl. Dydy hi ddim wedi tynnu arian allan na gwneud unrhyw daliadau eraill i mewn i'r cyfrif hwn.
Talodd y banc adlog o 2.2% y flwyddyn yn ystod y 5 mlynedd cyntaf.
Cafodd adlog o 1.6% y flwyddyn ei dalu am y 15 mlynedd arall.

Mae Delyth yn cau'r cyfrif ar ôl 20 mlynedd.
Faint o arian dylai hi ei gael?

[4]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

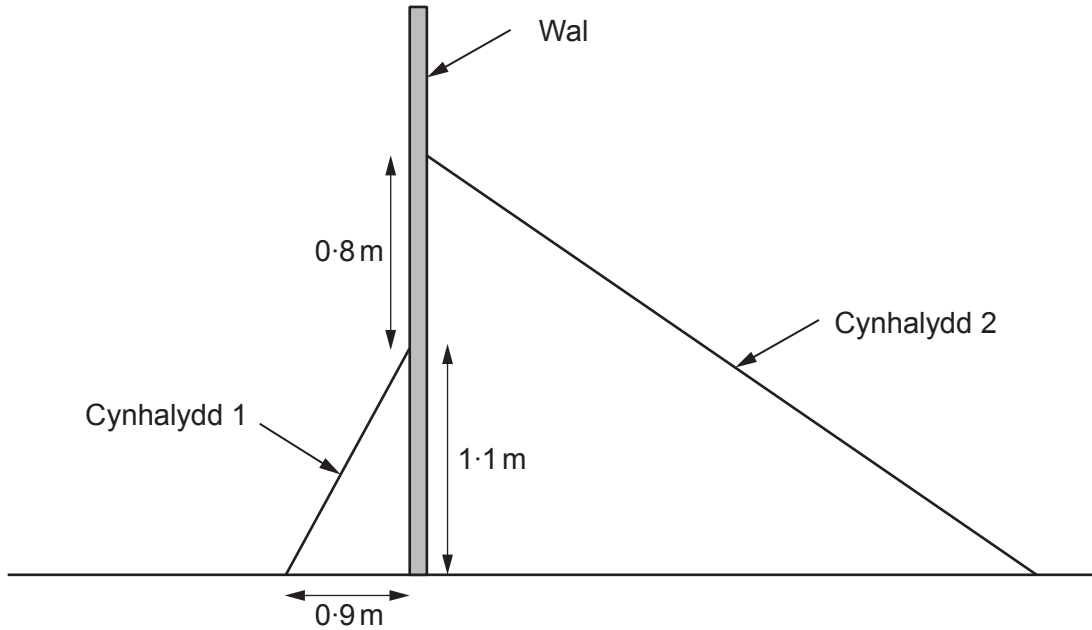
.....

9. Mae Mr Jakob yn sylwi bod crac mewn wal fertigol sydd ar dir llorweddol.

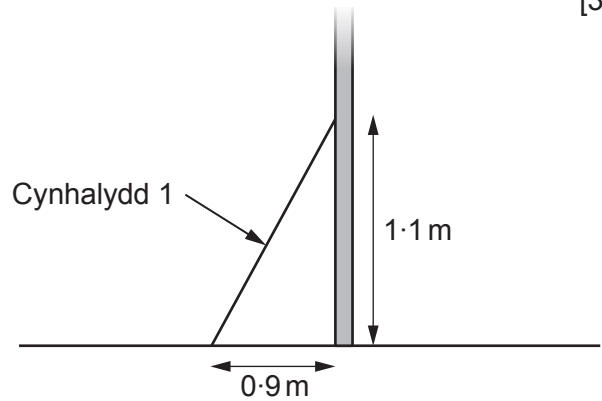
(a) Mae Mr Jakob yn gosod dau gynhalydd dros dro (*temporary supports*) yn erbyn y wal, fel sydd i'w weld yn y diagram isod.

Nid yw'r diagram wedi'i luniadu wrth raddfa

(i) Cyfrifwch hyd Cynhalydd 1.

[3]

Nid yw'r diagram wedi'i luniadu wrth raddfa

.....

.....

.....

.....

.....

(ii) Hyd Cynhalydd 2 yw 2.6 m.
Cyfrifwch yr ongl rhwng y tir llorweddol a Cynhalydd 2.

[3]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

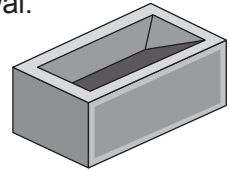
.....

.....

(b) Mae Mr Jakob yn cael dyfynbris (*quote*) o £516 am ailadeiladu ei wal.

Mae'r dyfynbris yn cynnwys:

- 8 awr o gostau llafur ar £22.50 yr awr,
- disgownt o 20% i ffwrdd o gost y brics.

Cyfrifwch beth yw cost y brics cyn y disgownt.

[3]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

TUDALEN WAG

PEIDIWCH AG YSGRIFENNU
AR Y DUDALEN HON

10. (a) Mae *Kenworth Electrical* yn arbenigo mewn gwifro (*wiring*) tai newydd. Mae cyflogau misol holl weithwyr *Kenworth Electrical* wedi'u crynhoi yn y tabl amlder isod.

Cyflog misol, £ x	Amllder
$1800 \leq x < 2000$	64
$2000 \leq x < 2100$	50
$2100 \leq x < 2400$	2
$2400 \leq x < 5800$	0
$5800 \leq x < 7800$	4

- (i) Faint o bobl mae *Kenworth Electrical* yn eu cyflogi? Rhowch gylch o amgylch eich ateb. [1]

5   6   50   100   120

.....

- (ii) Ym mha grŵp mae'r cyflog misol canolrifol? Rhowch gylch o amgylch eich ateb. [1]

$1800 \leq x < 2000$ $2000 \leq x < 2100$ $2100 \leq x < 2400$
 $2400 \leq x < 5800$ $5800 \leq x < 7800$

.....

- (iii) Cyfrifydd sy'n gweithio i *Kenworth Electrical* yw Alysia. Mae hi'n gwybod union gyflog pob gweithiwr. Mae Alysia'n dweud,

Byddai'n gamarweiniol defnyddio'r cyflog misol cymedrig fel cyfartaledd.

- Esboniwch pam mae Alysia wedi dod i'r casgliad hwn. [1]
- .....
- .....
- .....

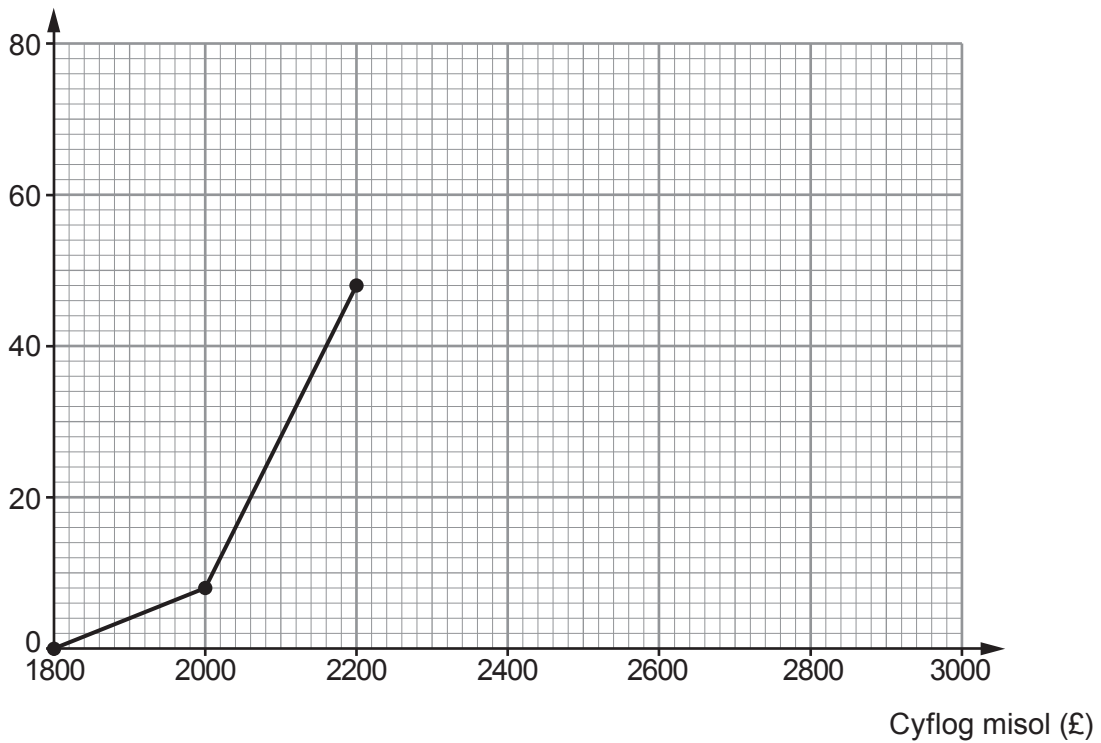

- (b) Mae *Maesteg Electrical* hefyd yn arbenigo mewn gwifro tai newydd. Mae cyflogau misol holl weithwyr *Maesteg Electrical* wedi'u crynhoi yn y tabl amlder isod.

Cyflog misol, £ x	Amllder
$1800 \leq x < 2000$	8
$2000 \leq x < 2200$	40
$2200 \leq x < 2400$	24
$2400 \leq x < 3000$	8

- (i) Defnyddiwch y tabl amlder i gwblhau'r diagram amlder cronus canlynol i ddangos cyflogau misol holl weithwyr *Maesteg Electrical*. [2]

Amllder cronus

Defnyddiwch y diagram amlder cronus i ateb pob un o'r cwestiynau canlynol.

- (ii) Pa un o'r canlynol yw'r amcangyfrif gorau ar gyfer cyflog misol canolrifol gweithwyr *Maesteg Electrical*?
Rhowch gylch o amgylch eich ateb. [1]

£2100

£2160

£2200

£2360

£3000

.....

.....

- (iii) Cyfrifwch amcangyfrif o'r canran o weithwyr *Maesteg Electrical* sydd â chyflog misol o lai na £2050.
Rhaid i chi ddangos eich holl waith cyfrifo. [2]

.....

.....

.....

DIWEDD Y PAPUR

